

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCKINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izdaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za mesecstvo: 16.20 L.

EKSKLJUCIVNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kraljevini Italiji in inozemstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANOCONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Puntate di pattuglie e nem che respinte

Tre velivoli inglesi abbattuti nonostante le avverse condizioni atmosferiche

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 19 febbraio il seguente bollettino n. 628:

Puntate di pattuglie meccanizzate nemiche sono state respinte ad oriente di Mechil. Le avverse condizioni atmosferiche hanno fortemente ostacolato l'attività aerea.

Un nostro ricognitore attaccato nel

Mediterraneo orientale da due caccia, ne abbattendo uno e, quantunque danneggiato, riusciva a far ritorno alla base. Altro velivolo del tipo «Wellington» risulta distrutto in combattimento, nel Mediterraneo centrale da cacciatori germanici.

Un aereo britannico è precipitato, in mare nei pressi dell'Isola delle Correnti (Siracusa), quattro componenti dell'equipaggio, tra cui un ufficiale, sono stati catturati.

Sunki sovražnih patrolj odbiti

Tri angleška letala sestreljena kljub neugodnim vremenskim prilikam

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil 19 februarja naslednje 628. vojno poročilo:

Izpadi sovražnih mehaniziranih patrol vzhodno od Mekilija so bili zavrnjeni. Neugodne vremenske razmere so močno ovirale letalsko delavnost.

Nashe izvidniške letala, ki sta ga v vzhodnem Sredozemlju napadla dva sovražna lovca, je enega sestrelilo in so se

navzile poškodbam srečno vrnile na svoje oporišče

Drugo sovražno letalo tipa Wellington so nemški lovci uničili v borbi v zraku nad srednjim Sredozemljem.

Neko angleško letalo je padlo v morje v bližini otoka Correnti (Siracusa) in so bili pri tem zajeti 4 člani posadke, med njimi 1 oficir.

40.000 novih rezervnih oficirjev

Rim, 20. febr. s. Duce je sprejel Kr. Visokost princa Pijemontskega, ki mu je poročal o delovanju šol za rezervne oficirje. Tečajji v šolah so se ti zaključili in njih uspeh je bil več kot zadovoljiv. 10.000 mladih rezervnih oficirjev iz univerzitetnih fašističnih organizacij si je priborilo po strogi 12 mesečni pripravi potrebne tehnično in strokovno izvežbanost. Priprava je bila pod skrbnim nadzorstvom Pijemontskega princa kot inspektorja pehote.

Ta znatna skupina 10.000 oficirjev stopa v vrste vojske z novimi, velikimi edincami, ki so že oblikovane, ali pa se oblikujejo, nadaljnjih 30.000 oficirjev pa bo pripravljenih v prihodnjih mesecih. Skupno je torej 40.000 rezervnih oficirjev, ki bodo z visokim vojaškim in fašističnim duhom prevzeli svojo nalogo in svoje poslanstvo.

Zaprisega hrvatske legije v Italiji

Rim, 20. febr. s. V nekem kraju severne Italije je bil včeraj zjutraj maršal Kvaternik s šefom glavnega stana generalom Cavallero navzoč ob prisegi hrvatske legije. Maršal Kvaternik je pregledal legijo v polni bojni opremi z novo zastavo, ki jo je legiji podarila italijanska vojska. Sledila je prisega.

Maršal Kvaternik je nato vojske nagovoril. Rekel je, da se mora tega svečanega dne zavedati. Vel. Kralju in Cesarju ter Duceju, ker se nahaja med njim, ki so gostje velike in močne Italije v mestu, ki je v imenu italijanske vojske podarilo hrvatsko zastavo, s katero se morajo hrabro boriti za slavo domovine in za Poglavnika. Gotovo je, da bodo hrabri sinovi hrvatskega naroda zvesti prisegi. Izredno visoka čast je, da se bodo legionarji borili ob strani italijanske vojske.

Legija je nato defilirala pred maršalom Kvaternikom in generalom Cavallero. Nato je poveljnik hrvatske vojske raportiral oficirjem in se zahvalil italijanskim oficirjem za sodelovanje ter rekel, da Jadransko morje ni morje, ki loči, temveč veže ne samo materijelno, temveč tudi duhovno Italijo in Hrvatsko. Poudaril je, da je izključno zasluga Ducejeva, ako je Hrvatska danes neodvisna in srebodna in nihče ne sme pozabiti niti za trenutek velikodušnosti šefa italijanske vlade. Poglavarstvo cilji so znani in Hrvati se jih morajo držati z vsemi svojimi moralnimi in telesnimi silami za dobro domovine.

Ekscelencija Cavallero je nato kratko govoril ter pozdravil hrvatske tovariše v imenu italijanske vojske. Ob zaključku so vojakji navdušeno vzklíkali Duceju in Poglavniku.

Nemško vojno poročilo

Nove sovjetske čete obkoljene — 44 sovjetskih letal sestreljenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana 19. febr. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na vzhodnem bojišču so bili zavrnjeni številni sovražni napadi. V srednjem odseku bojišč so bile obkoljene zopet močne sovražniške skupine. Kljub obupnim poskusom prebiti se skozi obkolitve je bil obroč okrog njih še nadalje ojačen in so sedaj sovražniške čete pred uničenjem.

V večeršnjih bojih je sovjetska vojska izgubila 44 letal, dočim se pogreša samo eno naše letalo.

V severni Afriki izvidniško delovanje na obeh straneh.

V vodovju okrog Anglije so nemška letala v dnevnem napadu bombardirala in poškodovala veliko sovražniško trgovinsko ladjo in potopila britansko patrolno ladjo. Nemške spremljevalne ladje so potopile ob norveški obali sovražno podmornico.

Britanska letala, ki so preteklo noč prodrla nad Nemški zaliv, so bila prisiljena od ognja nemškega protiletalskega topništva k povratku. Mornariško topništvo je sestrelilo en sovražni bombnik.

Položaj na vzhodu nespremenjen

Rim, 20. febr. s. V pristojnih vojaških krogih ugotavljajo, da ni pričakovati več kakršne koli bistvene spremembe položaja na vzhodu. Zimska bitka se ni samo zaključila z velikim nemškim uspehom, temveč je tudi zagotovila pogoje za zmogljivo obnovno ofenzivnih operacij na pomlad. Velikanski napor boljševikov v teku zime so bili brezplodni. Nobenega od velikih taktičnih in strateških ciljev, o katerih je sanjal Stalin ni bilo mogoče doseči. Sovjetskim silam ni uspelo v nobeni točki v nobenem kraju prodreti v nemške črte, kaj šele izvesti obkoljevalne operacije. Ker so napredovale so zasedle same predel ozemlja, ki so ga Nemci pristojno imenovali. Osnovne defenzivne pozicije so ostale in so bili kdaj prej nedotaknjeni. Danes postajajo čedalje bolj ofenzivna oporišča. V dokaz temu je usoda raznih porokov v predelih, ki ne pripadajo nikomur to je v severnih suševah med raznimi omejenimi oporišči. Vsi ti poskusi se odbijajo in uničujejo. Ogorčeni napor boljševikov so zadali njih četam in se zadajajo strašne izgube in kar je še bolj žalostno, izgube, ki so

nepopravljive. Posledice se bodo občutile v kritičnem trenutku, ko bodo nemške in zavezniške sile zopet pričele nadlegovati.

Berlin, 20. febr. s. Iz vojaškega vira se doznava, da na petrograjski fronti v zadnjih dneh ni bilo velikega vojnega delovanja. Sprito ugodnosti izredno jasna ozračja je topništvo vojske obstrlevalo z dobrimi uspehi industrijske naprave v mestu. V severnem odseku fronte so nemški stromoglavci preprečili napadalno akcijo boljševikov. Dne 17. februarja so bile v odseku neke nemške divize ves dan neprestane borbe, v katerih boljševikom ni uspelo kljub vsem naporom vdreti v nemške črte. V osrednjem odseku so bile zopet hude borbe okrog nekega kraja, ki je že ponovno izmenjal gospodarja. Na bojišču so našli 1.400 mrtvih boljševikov. Na neki drugi točki je Nemcem po tridnevni borbi uspelo obkoliti in uničiti skupino sovjetskih sil. Zajeti je bilo 100 sani, več poljskih kuhinj in obilni vojni material ter strelivo. V južnem odseku so skušali Sovjeti ponovno napasti, med drugim neko pehotno stotnijo iz Slezije, pa so izgubili številne ljudi, ne da bi dosegli kakšne uspehe. Nemške izgube so bile majhne in šlezjski stotniji se je posrečilo s protinapadom zasedi neko važno višino.

Odlikovani generali

Berlin, 20. febr. s. Hitler je podelil hrastov list z viteštvom železnega križa armadnemu generalu von Kleistu, glavnemu poveljniku neke oklopne armade, generalu oklopnih čet Reinhardt, glavnemu poveljniku neke oklopne armade, generalu Modelu, glavnemu poveljniku neke armade, brigadnemu generalu von Langermanu und Erikenkampfu, doslej poveljniku neke divize tankov, brigadnemu generalu Wassele, doslej poveljniku nekega motorizirane ga pehotnega polka in podpolkovniku Hagenu, poveljniku eskadrile stromoglavcev. Hitler je novim odlikovancem poslal priščne brzojavne čestitke, s katerimi so hrabrim oficirjem zahvaljuje za delo, opravljeno na bojiščih.

Finski odsek

Helinski, 20. febr. s. Poročilo o vojaških operacijah javlja, da je finski topništvo in pehota na fronti Karelijeke odine neutraliziralo sovražne napade. Na fronti Svira je bilo v nekem odseku sovražno topništvo posebno aktivno, toda brez uspeha.

Japonsko prodiranje v Birmo

Po prekoračenju reke Bilin se japonske čete vedno bolj približujejo birmanski prestolnici, ki so jo že začeli evakuirati

Stockholm, 19. febr. s. »Aftonbladet« objavlja v svojem poročilu iz Londona, da je bilo vse civilne prebivalstvo izseljeno iz Madrasa v Bengalskem zalivu Velika japonska ofenziva v Birmi bo kmalu dosegla svoj vrhunec. Na angleški strani so v skrbeh, da ne bi poslali na fronto v Birmi velikih kontingentov japonskih sil, ki so sedaj po padcu Singapura sproščene.

Saygon, 20. febr. s. Radio Delhi poroča, da so japonske čete, ki operirajo v Birmaciji, po prekoračenju reke ilin napredovale proti reki Sitang.

Bangkok 20. febr. s. Radio Rangun poročava, da japonske čete napredujejo od Bilina v južni smeri proti Pekutu. V tem področju so angleške oblasti izvedle aretacije v množicah, ker so sumile, da je večji del prebivalstva v zvezi z Japonci. O silnosti borb priča uradno poročilo iz Rangunja, ki pravi, da so znatni angleški oddelki vzdržali 48 ur napade japonske pehote, topništva in stromoglavcev in so bili popolnoma uničeni.

Rim, 20. febr. s. »Times« podčrtava, kakšne bi bile posledice padca Rangunja in za ključuje da so možnosti za dolgi odpor tudi v tem odseku praktično enake nič spričo priznane nadmoči japonskega vojaka zlasti v džungli kakršne so v Birmaciji, kjer se bodo Japonci čudovito izkazali obogatili z izkušnjami na Malaji.

Tokio, 20. febr. s. Agencija Domej doznava z nekega oporišča v Birmaciji, da so japonske letalske sile napadle zaporedoma važne strateške točke v severni Birmaciji in uničile sovražne naprave.

Evakuacija Kalkute in Rangunja

Tokio, 20. febr. s. Po poročilu iz Saygona je indijska vlada izdala navodila bengalski vladi za pričetek evakuacije Kalkute in obkrožajočega ozemlja v premeru 100 milj. Isto poročilo pravi nadalje, da je birmanska vlada odredila evakuacijo Rangunja.

Slovesno vkorakanje v Singapur

Shonan, 20. febr. s. Štiri dni po diktatu pogojev za prelajo angleških sil je general Jomajša, vrhovni poveljnik japonskih sil na Malaji ob spremstvu svojega glavnega stana uradno vkorakal v mesto Shonan (Singapur). Sprejel je čestitke maršala princa Kanina, bvskega šefa glavnega stana vojske za naglo zasedbo Singapura in dokaze najodličnejših sposobnosti njegovih oficirjev in čet.

Neznana usoda 800 japonskih državljanzov v Singapur

Shonan, 20. febr. s. Ataše japonskega generalnega konzulata Mamolu Shinozaki je glede 800 japonskih državljanzov, ki so bili ob izbruhu vojne internirani v Singapur, izjavil, da so Angleži z japonskimi državljani ravnali nečloveško in kakor z zločinci. Na dan izbruha sovražnosti so preiskali zasebne hiše in urade generalnega

konzulata ter odvedli vse Japonce v ječo, kjer so jih zaprlj skupno z zločinci v majhne celice. Japonsko konzularno osebje je 11. decembra lahko odpotovalo v Indijo. 800 drugih japonskih državljanzov pa je bilo poslanih 7. januarja na Ceylon. Zdi se, da so žene in otroke poslali v Indijo, toda o usodi teh se ničesar ne ve.

Molčeči singapurski topovi

Tokio, 20. febr. s. Dopisnik iz Singapura poročajo, da veliki topovi v utrdbah otoka niso izstrelili niti enega strela na japonsko vojsko, ko je napadla trdnjavo. Topovi so imeli premer 450 mm in so lahko streljali 30 milj daleč. Angleži seveda nikoli niso mislili, da bi mogli Japonci napasti otok v mirnem kotu akcijskega področja teh topov. Agencija Domej poroča, da je bila trdnjava Changi preurejena v koncentracijsko taborišče za ujetnike. Tam je interniranih 13.000 angleških vojakov in 15.000 Avstralcev.

Japonsčina na Filipinih

Tokio, 20. febr. s. Japonsko vrhovno poveljstvo na Filipinih je pozvalo guvernerja generala Vargasa in šefa za vzgojstvo, naj razširita japonski jezik, da bo popolnoma odstranjen angleški jezik in anglo-ameriška kultura.

Boji na Batangu

Manila, 20. febr. s. Pehota japonske mornarice je ob sodelovanju vojske na po-

lotoku Batagnu, ki se bori z vojsko severnoameriškega generala Mac Arthura, po obleganju ameriških čet, ki je trajalo od 15. februarja, napadla in uničila utrdbo in vojaške objekte Langaoa na vhodni obali Batanga.

Otok Batam zaseden

Singapur, 20. febr. s. Japonci so zasedli otok Batam pred pristaniščem Singapura.

Japonski poziv čungkingški vladi

Tokio, 20. febr. s. General Sumzoku Hata, vrhovni poveljnik japonskih sil na Kitajskem, je spričo padca Singapura in nevarnosti, ki čedalje bolj grozi birmanski cesti, pozval vlado v Čungkingu, naj preneha z nekoristnim odporom.

Vodja indijskih nacionalistov v Tokiju

Tokio, 20. febr. s. Znan šef japonskih nacionalistov Tojama je v avdienci sprejel Behraja Boseja, šefa indijskih nacionalistov. Tojama je izjavil, da se japonski nacionalisti pripravljajo v vsem pomagati, da bi indijski narod dosegel svojo neodvisnost.

Letalski napad na Port Darwin

Japonska letala so več ur bombardirala vojno luko in ladje v pristanišču — Bojazen pred japonsko invazijo v Avstralijo

Saygon, 20. febr. s. Avstralski ministrski predsednik Curtin je izjavil, da so japonski letalci včeraj popoldne še drugič bombardirali Port Darwin in da je napravljena škoda velika.

Singhaj, 19. febr. d. Iz Melbourne javljajo, da je avstralski vojni minister Forde v posebnem komunikatu objavil, da so davi japonski bombniki napadli Port Darwin v Avstraliji. Poročilo pravi, da je bil napad japonskih letal usmerjen v prvi vrsti proti mestu samemu, kakor tudi proti ladjem v luki. Napad je zahteval več žrtve in je bila na raznih točkah povzročena škoda na zgradbah in instalacijah. Napad je trajal približno eno uro. Natančne podrobnosti o tem prvem napadu japonskih letalskih sil na Avstralijo še niso na razpolago.

Bern, 19. febr. s. V Avstraliji je nastala velika bojazen pred japonsko invazijo. Švicarski listi beležijo v svojih brzojavkah, da avstralske patrole po zraku, na kopnem in morju noč in dan krožijo vzdolž avstralske obale. Londonski »Times« pravi med drugim, da je spričo japonskih uspehov nastala nevarnost, da se Japonci zares polastijo Avstralije in Nizozemske Indije, ki sta

središče vsega zavezniškega sistema na pacifiškem področju.

Lizbona, 19. febr. d. Londonski list »Daily Telegraph« javlja, da so na londonski borzi znatno padli tečajji delnic avstralskih rudnikov. Padec se mora smatrati kot posledica govorice, da bodo avstralski rudniki za pridobivanje zlata zaradi razpeta vojne na Pacifiku ustavili obratovanje.

Bojazen v Ameriki

Lizbona, 20. febr. s. Doznava se iz Washingtona, da je predsednik mornariške komisije Zedinjenih držav Dawis Walsh izjavil v senatu, da sta Pacifiški zaliv in vsa ameriška obala ob Atlantiku brez obrambe in je dodal: Sprito teh okolištin se bojim, da bomo morali odpoklicati našo že siromasno eskadrilo s predelov bojišč za zaščito obal države.

General Wavell ranjen

Singhaj, 20. febr. s. Neko ameriško poročilo javlja, da je bil general Wavell, glavni poveljnik zavezniških sil v južno-zapadnem Pacifiku, ranjen ob nekem japonskem letalskem napadu. Sedaj je general Wavell v okolici Surabaje.

Štefan Horthy — namestnik regenta

Budimpešta, 20. febr. s. Štefan Horthy, ki je bil izvoljen za namestnika madžarskega regenta, je bil rojen leta 1904 v Polji. Je diplomiran strojni inženjer in je bil glavni šefinženjer državnih jeklen in strojnih tovarn, leta 1937 pa je postal generalni direktor v teh podjetjih. Dne 1. junija leta 1940 je bil imenovan za predsednika madžarskih državnih železnic in v juliju 1941 je dobil naslov državnega podtajnika. Od novembra leta 1940 je član vojske zbornice. Kot predsednik madžarskih državnih železnic je Štefan Horthy dokazal svoje obširno in odlično znanje glede transportov in prometa. Deloval je vneto tudi v raznih socialnih organizacijah in je bil odlikovan z visokimi odlikovanji. Je tudi vitež velikega križa italijanske krone ter ima razna inozemska odlikovanja. Štefana Horthya pozna madžarska javnost zelo dobro tudi kot navdušenega pilota. Od leta 1926 je sodeloval pri vseh tekmarah sportnih letal in leta 1929 je postal letalski oficir. Pripravil si je rekord v letenju iz Budimpešte v Bombay v tur-

stičnem letalu. Dne 27. aprila leta 1940 se je poročil z grfico Heleno Mario Edelsheim-Gyulai, ki se aktivno udeležuje v madžarskem socialnem življenju. Štefan Horthy ima sina, ki mu je tudi ime Štefan in se je rodil 17. januarja leta 1941.

Ryomski proces

Vlehy, 20. febr. s. V ryomskem procesu je bil po prečitanju obtožnice zaslišan general Gamelin, ki je izjavil, da odklanja odgovore na kakršno koli vprašanje sodišča. Nato je bil zaslišan Leon Blum, ki je trdil, da je pripravljen krivdo za to, kar se je pripetilo Franciji, izključno vojaškim poveljstvom in je izjavil, da je proces spričo Gamelinove molčečnosti izgubil sleherni smisel.

Obnovite naročnino!

11.418 otrok je bilo obdarovanih ob Ducejevi Befani

Vrednost daril je značala 580.000 lir — V železničarskih organizacijah je bilo obdarovanih 1500 otrok

Ljubljana, 20. februarja. Prihodnja številka odredbenega lista GILL-a bo objavila sledeč članek o Ducejevi Befani: Mladi in stari ter vobče vse prebivalstvo Ljubljanske pokrajine, je gotovo večkrat čitalo v dnevnih listih članke o Ducejevi Befani in gotovo ni smatralo te institucije za več kot brezpomemben zunanji aparat.

Takoj moramo povedati, da je bila fastiščna Befana ali da se bolje izrazimo Ducejeva Befana po zamisli svojega tvorca zasnovana v popolnem etičnem in socialnem smislu, ki je v skladu fašistične etike. Njen cilj je podpiranje onih, ki jim usoda ni naklonila bogastva in zaradi tega ni samo zunanja značajka Befano z obrazom mračnega starca in legendarnih osebnosti, ni mogla več obstajati v fastišču, ni revoluciji kjer je vse mlado in lepo in vse v čudovitih barvah upanja. Prepustiti je morala mesto bolj resnični in bolj stvarni in ustanovi, ki ne vstopa samo v hiše premožnih, temveč stoji med narodom ter pošilja prosoje ubogih otrok ter na-

polni njih majhne roke, ki se prožijo v željah.

Duce je z uvedbo Befane, ki se po njem imenuje ponovno dokazal svoje visoko humanitarno čustvo, ko je šel med narod in prinesel moralno in gmotno pomoč tistim otrokom, ki jim usoda ni namenila lahke življenje. Tisoč in tisoč je družin, ki so vsako leto deležne Ducejeve Befane, čisto italijanske, skrbni za nujne potrebe ubogih družin in prinaša nove čevlje, ki jih obuje na stotine nestrpnih množic, čevlje in volnene nogavice, ki bodo ščitile pred mrazom toliko ubogih malčkov, knjige in igrače, ki delajo veselje ubogim stvorom.

Tudi v Ljubljani, kakor v vseh večjih mestih pokrajine, je bilo po skrbni pripravi dne 6. januarja razdeljevanje daril v obliki zavojev z oblačili in čevlji. Razdeljevanje je bilo istočasno v treh različnih krajih mesta in ob navzočnosti najvišjih civilnih in vojaških zastopnikov, in sicer na zveznem poveljništvu za organizirane, v sedežu pokrajinskega Dopolavora na bivšem Taboru ter v Kinu Unionu za deklice

in dečke, ki niso vpisani v Gill. V Ljubljani je bilo razdeljenih 200 zavojev z oblačili in 860 parov čevljev. V Kočevju 1200 zavojev z oblačili in 120 parov čevljev. V Črnomlju 1271 zavojev z oblačili in 707 parov čevljev. V Novem mestu 1152 zavojev z oblačili in 305 parov čevljev. V Ljubljanski okolici 2134 zavojev z oblačili in 190 parov čevljev. V Logatcu pa 1250 zavojev z oblačili in 129 parov čevljev.

Skupno je bilo obdarovanih torej 11.418 otrok za skupne stroške 580.000 lir. Obdarovanih je bilo nadalje 1500 otrok v železničarskih organizacijah s 45.000 lirami stroškov.

Povsod je razdeljevanje potekalo ob dokazilih udane zahvale s strani staršev in otrok, ki so bili hvalečni Duceju, čigar očetovski ljubezni, se je bilo zahvaliti za sprejeto darilo. Toliko veselja je bilo v srcih ubogih otrok, ki jim je bila v običajni obliki izkazana najbolj draga skrb z izročilom dobrodošlih in koristnih darov.

namen so morali led na Dravi razbiti. To je bila improvizirana reševalna akcija. Zvečer je bila prirejena v dvorani Heimatbunda svečanost, ki so jo prisostvovali tudi zastopniki oblasti. V nedeljo se je proslava meva nadaljevala. Tudi po drugih mestih Spod. štajerske so proslavili dan nemške policije in priredili javne zbirke v korist žamske pomoči.

— Strokovna izobrazba kmetovalcev. Urad za prehrano prebivalstva v Celju je priredil oni dan v Smartnem ob Dreti dva strokovna tečaja za kmete in kmetice. Udeležencev je bilo nad 400.

Poglavar hrvatskih muslimanov umrl

Poglavar hrvatskih muslimanov Reis u Ulema Fehim Efendi Spaho je v Sarajevu v krogu svoje družine nenadoma umrl. Pokojni je bil star 63 let. Rojen je bil v Sarajevu in 9. junija 1939 je bil svedčan poglavljen za poglavarja hrvatskih muslimanov.

Kot zgodovinar, pisatelj in ustanovitelj muslimanske kulturne organizacije je dolgo leta uspešno deloval. Zapustil je mnogo znanstvenih del. Kot pravnik je zavezanec pa v Avstro-ogrske monarhije visoka mesta v bosanski deželni upravi, pozneje pa v bivši Jugoslaviji. Bil je brat že pokojnega muslimanskega poglavarja v bivši Jugoslaviji Mehmeda Spahe. Poleg hrvatske je obvladal še turški, arabski, perzijski, nemški in francoski jezik. Njegova smrt je vzbudila med hrvatskimi muslimani globoko žalost. Vsi hrvatski listi so posvetili pokojniku toplo pisane članke, v katerih naštevajo njegove zasluge. Ob velikih udeležih prebivalstva na čelu z zastopniki vojaških in civilnih oblasti je bil poglavar hrvatskih muslimanov v Sarajevu položen k večnemu počitku. Njegovo mesto je zasedel po zakonu avtomatično njegov prejšnji namestnik profesor visoke islamske teologije Salin Džafet Efendi Beskić.

Enotni obed ob sobotah in nedeljah

Rim, 20. febr. 5. Uradni list objavlja ministrski dekret, s katerim se uvaja enotni obed v javnih obratih za večerjo ob sobotah in za kosilo ter večerjo ob nedeljah. Dekret je stopil včeraj v veljavo.

omeniti priprave za kolesarske tekme med Nemčijo na eni ter Dansko in Švico na drugi strani.

Italijanski boksarji proti švicarskim Paesani poklicni boksar

Italijanski boksarji amaterji nastopajo danes in jutri v Zenevi in Bernu proti švicarskim. Med Italijani je cela vrsta mladih moči. V lahki kategoriji je drugi najboljši evropski boksar Falcinelli, ki se mu je umaknil Paisani, ker je postal poklicni boksar. Italija je poslala v Švico Falcinellia in Nardochina Giagnonia, Tiberia Vancinia, Battaglio, de Paulisa in Cislotta. Italijanski boksar lahke kategorije Paisani, ki si je pred dobrimi tremi tedni pri boril v Bratislavi kot amater evropsko prvenstvo je postal poklicni boksar. Obenem z njim je predsedal med poklicne boksarje tudi z mednarodnih boksalrskih tekem znan San Giorgi. V Italiji si prizadevajo čim bolj dvigniti poklicni boksalrski sport z novimi močmi in zato je bil Paisanijev korak sprejet z zadovoljstvom, čeprav je bil ta evropski prvak močna opora nacionalnega moštva.

Jadralsko obvezen učni predmet na Japonskem

Veliki uspehi japonskega letalstva imajo svoje temelje v vedno večjem pospeševanju jadralskega med japonsko mladino. V zadnjih letih je dobila Japonska celo vrsto novih jadralskih šol in izdelovanje letalskih modelov kot začetek izobrazbe za jadralsko ravnanje na morju, je bilo postavljeno na široko osnovo. Japonsko posvetno ministrstvo je pa zdaj odredilo, da mora biti jadralsko v vseh višjih šolah v zadnjih treh razredih obvezen učni predmet.

V nekaj vrstah

Redek je primer, da bi bile v eni nogometni tekmi prisojene tri enajstmetrovke. Prvič v letošnjem prvenstvu se je to zgodilo na nedeljski tekmi v Torinu med Juventusom in Fiorentino. Vse tri enajstmetrovke so dosegle mrežo.

Ob tej priliki zvezo iz italijanskih listov, da je bilo v letošnjem prvenstvu divizije A prisojenih že 24 enajstmetrovk; 10 je bilo odločilnih za izid tekme; pet med njimi jih je bilo spremenjenih v gol, pet pa ne. Ostalih 14 enajstmetrovk, ki niso odločilno vplivale na rezultat, je bilo 10 izbranih, štiri pa ne. Najbolj naklonjene so enajstmetrovke Fiorentini in Romi. Prva jih je streljala že 5 (4 realizirala in z dvema odločila tekmi v svoj prid), druga pa tri (2 realizirala in z eno odločila tekmo zase). Največ enajstmetrovk sta morala prevesti Lazio in Juventus, vsak po 5. Pri prisoji omenjenih 24 enajstmetrovk je odločevalo 14 sodnikov.

V Torinu bo 7. marca še petič sabljaki dvobojevali med moštvo Italije in Madžarske za pokal Terstianskega. Kakor znano so italijanski in madžarski sabljaki med najboljšimi na svetu.

V tekmovalcu za švicarsko hokejsko prvenstvo je bila v nedeljo v Lausanni tekma med Davosom H. C. in Montcholsjem H. C. Zmagal je Davos 5:3 (3:1, 1:0, 1:2). Moštvo Davosa, ki je prav za prav švicarsko državno moštvo, je v odlični formi.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 20. februarja: Elevterij
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Leteča vraga
Kino Sloga: Vesela prikazen
Kino Union: Rigoletto
Umetnostna razstava bratov Vidmarjev v galeriji Obersnel na Gosposvetski cesti, odprta od 9. do 12. in od 14. do 18.

DEŽURNI LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjiti trg 5, Kurnat, Gosposvetska cesta 10, Bohnicec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Iz Metlike

— Izdaja pri Novari se imenuje znamenita švicarska drama, katero bo uprizorilo Narodno gledališče iz Ljubljane v Metliki v Teatru Puccini v ponedeljek, dne 23. februarja ob šestih uri zvečer v režiji Petra Malca. Glavne vloge bodo igrali, v Metliki že znani igralci: Elvira Kraljeva, Starčeva, Nakrst, Malec, Košič, Koruta, Kovč, Venišnik in dr. — Drama nam slika borbo za ohranitev kmetije sredi vojnih dogodkov tedanje dobe. Igralci bodo nastopali v slikovitih srednjeveških kostumih, kar bo gotovo povečalo zanimanje za to predstavo. Vstopnice se dobijo že v predprodaji.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 21. FEBRUARJA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini, 7.45: Romance in melodije, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Koncert violinista Kajetana Burgerja, pri klavirju prof. Marjan Lipovšek. 12.40: Koncert pianiste Loredane Franceschini. 13: Napoved časa — poročila v italijanščini. 13.15: Komunikacije Glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanča: orkestralna glasba 15: Poročila v italijanščini. 14.15: Orkestralna glasba pod vodstvom Arlandija. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Nove plošče Cetra. 18: Haba: Kako ustavimo iz ran tekočo kri — gospodinjstvo predavanje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pestra glasba. 20: Napoved časa — poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Prenoč iz Verdivjevega gledališča v Trstu: Donata, opera v treh dejanjih g. Scuderi, dirigent F. Capuana. zborovodja Ottorino Vertova, v odmorih predavanje v slovenščini in slovenska poročila, po operi poročila v italijanščini.

Načrti in pogledi ministra dr. Totha

Hrvatska se mora tudi gospodarsko vključiti v okvir in sistem nove Evrope

Hrvatski minister za trgovino, obrt in industrijo dr. Dragutin Toth je bil pred predsednik »Gospodarske Sloge« in generalni ravnatelj beograjskega »Prizada«. Na nedanem mestu smatra za svojo glavno nalogo gospodarsko zediniti hrvatski kmetički stan. Dr. Toth je fanatičen delavec. Že leta 1919 je pripadal Radićevi stranki. Pozneje je bil štiri leta zaprt in doživel je težka razočaranja. Po ustanovitvi Nezavisne Države Hrvatske je bil nekaj časa komisar vzhodnega Srema in hrvatski poslanik v Bratislavi. Že od začetka uživa največje zaupanje Poglavarstva dr. Pavelića. Svoje načrte glede bodočnosti hrvatskega gospodarstva je zasnoval na široko in o njih je dal nedavno nekaj informacij nemškimi novinarjem.

Ko je prevzel gospodarsko ministrstvo, mu je bilo eno povsem jasno: svobodnemu gospodarstvu v skupnosti evropskih narodov ne more biti več mesta. Šele osredotočenje načrtno vodenih moči more privedi do tistega nemotenega sodelovanja, ki bo prineslo Evropi končno zmago. V nekaj ministri dr. Toth so osredotočene zdaj vse niti načrtnega gospodarstva na Hrvatskem. On je dobil pooblastilo nalagati in usmerjati vso proizvodnjo, razdelitev in porabo, vse razpolaganje s sirovinami in industrijskimi izdelki, kakor tudi vso trgovino in vse trgovsko blago.

Prva skrb ministra dr. Totha je bila preprečiti inflacijo, ki so se njeni znaki že pojavljali. Za prehodno dobo so bile določene najvišje cene, pozneje se bo pa začela izvajati stroga politika znižanja cen in sicer najprej pri proizvajalcih. Kmetije ne zahtevajo nobene podprave svojih pridelkov, če bi lahko dobili po primernih cenah to, kar sami rabijo, namreč razne industrijske izdelke. Politika splošnega znižanja cen bo skušala najprej izločiti tisto vmesno ali posredovalno trgovino, ki ne opravi nobenih življenjsko važnih poslov. V finančno političnem pogledu bo pa zasledovala svoj cilj s tem, da bodo izdani državni boni, da se tako zniža prevelik obrok bankovcev.

Minister dr. Toth se zavzema za sklenitev evropske konference, na kateri naj bi se temeljito obravnavalo vprašanje cen. Po potrebi naj bi se ustanovil evropski zavod za določanje in kontroliranje cen. Delokrog te ustanove bi bil seveda precej širok, njeno delo zelo važno, njeni upniki pa nedvomno blagodejni, saj je draginja eno najtežjih bremen, ki tarejo zdaj Evropo. Po mnenju ministra dr. Totha bi se dala doseči nekakšna evropska pariteta v cenah. Močno bi se pa že približali temu cilju če bi izločili večinoma nepotrebno posredovalno trgovino.

Šef — privatno

Prazniki so bili minili, Alwina je zopet sedela pri pisalnem stroju in njeni drobni prsti so preskakovali spretno po tipkah. — Še kaj? je vprašala dr. Lencka, ki je nerazumno bobnal s prsti po svoji pisalni mizi. — Nič več, — je odgovoril Lenck. — Ali pa da kaj sem vas hotel vprašati, gospodična Alwina — tale zapeljivica, — zdi se mi, da vas moti pri pisanju. Gotovo je to prijetno božično darilo. — Da, in tolažiti bi me moralo, — je odgovorila Alwina komaj slišno. — Ali smem iz tega sklepati da vam je podaril zapeljivost? — je vprašal Lenck z drhtečim glasom. — Da — je odgovorila Alwina in nadaljevala: — Bila sem zelo žalostna, ko ste nam sporočili, da ne pridete na božični večer k nam.

Lenck se je odkaljšal. — Alwina! — je začel, na ni mogel najti pravih besed. — Gospodična Alwina Ceder, — se je brž popravi, — pripravite prosim, novo pismo mnogo pošte je še nepredelane.

Alwina je pripravila novo polo papirja in čakala. — Dr. Lenck je hodil v krogu okrog svoje pisalne mize, Z nogo je dvignil preprogo in jo zopet poravnal. Potem je pa stopil k vratom. — Če bi kdo vprašal po meni, — je dejal, — mu povejte, da sem odšel na direk-cijo, kjer imam še opravke.

In hitro je odšel, Alwina je napeto razmišljala kakšne nujne opravke naj bi imel dr. Lenck na direk-ciji. Kar so se tiho odprla vrata in v sobo je smuknila Susana, Alwinina prijateljica. — Povej mi no, — je dejala sočutno, — kaj je tvojemu Lencku že od božičnih praznikov. Strašno nervozen je. Gospod Mehling mi je pravil da ga je hotel med prazniki obiskati na je še popoldne spal. Naj brž se je med prazniki preveč dolgočasil.

Kaznovani trgovci

Ljubljana, 20. februarja. Tržno nadzorstvo je v preteklih dneh obsodilo na globo sledeče obratovalce, ki so postregli z mesom v prepovedanih dneih: Ražem Zoran, gostilna, Zabjek 3, Tripla! Friderik, gostilna na Ambrozevem trgu 3. Mežek Marija, gostilna na Cankarjevem nabrežju 15, in Kahne Marija, gostilna na Medvedovi 8.

Sledeči so bili kaznovani, ker niso označili blaga s cenami: Krušič Julija, pletenice, Frančiškanka 3. Žilic Bogdan, železnina, Gosposvetska 4. Jerančič Alojz, trgovina z mešanim blagom, Karlovska 8. Erberle Friderik, draguljar, Tyrseva 2. Šmale Ivana, trgovina s klobuki, Marjiti trg 1. Kovačič Alojz, prodaja sadja, Celovška 53.

Sodni oblasti so bili ovaženi sledeči zaradi navijanja cen: Podhrški Marija, gostilna, Tržaška 85. Kovačič Alojz, prodaja zelenjave, Celovška 53. Prepeluh Marija, prodaja zelenjave, Dobrunje 17. Svetek Marija, prodaja zelenjave, Zaloška 38. Zirovnik Ana, trgovina z mešanim blagom, Einspillerjeva ulica in Poljanšek Elizabeta, gostilničarka na Smartinski cesti 22.

Iz Spodnje štajerske

— Tri nesreče. 14-letni učenec Franc Lovrenčič je v bližini Malibora med smučanjem padel in si zlomil desno nogo. Delavec Ludvik Černec se je hotel v nedeljo odpojit pri pesnice v Mariboru. Pri vstopu v vlak je pa padel tako nesrečno, da si je zlomil roko. 40-letnega hišpca Franca Kocbeka je brcnil konj tako močno, da mu je zlomil desno nogo.

— Pivo strokovno posvetovanje brivcev. V nedeljo je bilo v Mariboru prvo strokovno posvetovanje brivcev za okolišje Maribor-mesto, Maribor-okolica in Ptuj. Posvetovanje so prisostvovali tudi zastopniki štajerskega Heimabunda. Brivski mojster Kocbek je govoril o pomenu brivske stanovske organizacije.

— Počoka v Laškem. V Laškem so imeli te dni prvo civilno poroko SA moža. Občinski uslužbenec Alojz Woley se je poročil z Olgo Pavličev. Poročil ju je župan Otto Schmid.

— Gibanje prebivalstva v Celju. V prejšnjem tednu so imeli v Celju 18 porodov, 11 novih grobov in dve poroki.

— Zopet uspešna javna zbirka za zimsko pomoč. Dan nemške policije so proslavili na Spod. štajerskem z mnogimi prireditvami, obenem so pa priredili zopet javno zbirko za zimsko pomoč. Proslava se je pričela v soboto 14. februarja na Trgu Adolfa Hitlerja v Mariboru s promladnim koncertom. Vilek prvega dne je bil dosežen z reševalno vajo mariborskih gasilcev na mostu Adolfa Hitlerja, ki je privlačila mnogo gledalcev. Tu je pripravil gledalec največje privlačnosti računski revizor mariborske policije Schipporeit, ki je skočil v Dravo, iz katere je potegnil lutko v velikosti odraslega človeka. V ta

valno trgovino, od katere žive zdaj mnogi v izobilju na račun drugih.

Glede prehrane prebivalstva je minister dr. Toth mnenja, da se bo lahko Hrvatska ne glede na nekatere pasivne pokrajine sama preživljala in da bo imela celo na razpolago znatne količine kmetijskih pridelkov za izvoz. Na polju kmetijstva se pripravljajo obsežne melioracije, intenzivnejše obdelovanje zemlje, povečanje pridelovanja oljarij in industrijskih rastlin ter povzdiga živinoreje. Program ustaškega pokreta smatra kmetički stan za podlago in vir nacionalnega življenja in hrvatska vlada ve prav dobro, koliko je za konsolidacijo Hrvatske odvisno od tega, dali se bo posredilo uresničiti vse te gospodarske načrte.

Hrvatska bo slonela v bodoče na dveh stebrih: v socialnem pogledu na stanovskih organizacijah, v gospodarskem pa na zadruhar. Vsi stanovi morajo biti organizirani in združeni v skupni zvezi pod političnim nadzorstvom ustaškega pokreta. Vsi ukrepi v tem pogledu so bili že storjeni. Ustanavljanje gospodarskih združenj in drugih organizacij gre hitro svojo pot. Obsegale bodo vse na tem ali onem gospodarskem polju delujoče ljudi. »Gospodarska Sloga« bo izgubila svoj značaj kot gospodarska zadruga in bo postala kot gospodarska organizacija, kot stanovska zveza kmetov glavni stebel države. V nji bodo organizirane štiri petine vseh hrvatskih kmetov. Poleg tega je pa dobila Hrvatska več ustanov, ki bodo služile v prvi vrsti načrtnemu gospodarstvu. Razmere med delavci in delodajalci je treba urediti na novih temeljih. Gospodarsko življenje se mora otresti vseh tujih vplivov. Po mnenju ministra dr. Totha se mora Hrvatska čim prej tudi gospodarsko vključiti v okvir in sistem nove Evrope, kakor se je politično.

Smrt slavnega krotilca

Nedavno je umrl v neki berlinski bolnici krotilec levov Alfred Schneider, znan po vsej Evropi pod imenom »levji kiptanec«. Med predstavo v nekem berlinskem predmestju ga je nenadoma napadel lev in ga tako težko ranil, da je po daljšem trpljenju ranam podlegel. Star je bil 66 let. Pred leti je bil znan tudi po svojih dobro dresiranih pelikanih. Bil je prvi cirkuški artilist, ki je nastopal z dresiranimi pelikani.

Obnovite naročnino!

— Kriv je on sam in nihče drugi, — je odgovorila Alwina. — Moj oče ga je bil povabil, da bi praznoval božič z nami, pa se je v zadnjem hipu opravičil. — Da, da, — je vzdihnila Susana. — same kaprice. — Bojim se, — je menila Alwina, — da to pot ne bodo samo kaprice. — Torej se je pa dr. Lenck vrnil. Že na pragu se je obrnil na Susano: — Dobro, da ste prišli, gospodična Riess. Pojdite, prosim, na direk-cijo, v personalni oddelek tam vam povedo kaj več. — Midva bova na nadaljevala, — je dejal Alwini.

Minila je bila že dobra ura. Alwina je bila načela že novo polo in čakala je na diktat. Toda Lenck je molčal. Stal je pri oknu in zrl na cesto. Šele ko je opazil, da se je Alwina ozirala po njem, je pokazal z roko naprej in dejal tiho: — Smeži. — Samo to besedo je izgovoril, toda njegov glas je bil poln toplote in veselja tako, da je morala Alwina slutiti, kako misli Lenck pri tem na nekaj lepega.

In pisala sta naprej. Lenck je listal po svojih zapisnikih, kakor da nekaj išče. — Kopijo najinega zadnjega pisma bratoma Stieppel pogrešam, biti mora še v predalu. Prosim, gospodična Alwina, prinesite mi pismo iz predala.

Če je hotela priti do omare, je morala Alwina skozi veliko pisarniško sobo. Ko jo je Susana zagledala, ji je razburjeno pomigala.

— Pomisli, Alwina, je zašepetala Susana vsa rdeča od razburjenja. — dr. Lenck išče novo tajnico in jaz naj bi zasedla tvoje mesto pri njem.

Alwina je prebledela. — Kaj pa jaz? — Samo te tri besede je spravila iz sebe. — O tem ni bila izgovorjena nobena beseda, — je odgovorila Susana vsa zbogana. — Tako, — je dejala Alwina stisnila ustnice in odšla naprej. Groza jo je spreletela, ko se je spomnila prisosa z zapeljivostjo. Ali

je bila s tem Lencka ujezila ali celo ranila njegovo srce? Iz trme ni hotela povedati, da je zapeljivica tolažilno delilo nenegega brata pa to, ker se je bil Lenck na sveti večer opravičil, da ne more priti k njim. Saj je vendar ljubila Ericha Lencka in nje-mu samemu ni mogla ostati ta ljubezen prikrita. Toda zdaj je vse končano! — je dejala Alwina žalostno sama pri sebi.

— Alwina, saj ste prinesli čisto napačno pismo, — je dejal Lenck. — In takoj je vprašal prestrašeno: — Kaj se ne počutite dobro? Saj ste blede ko zid. Zdaj pa končajte, saj je tako že šest.

Alwina je začela spravljati svoje pisarniške stvari v red. Hotela je pokriti pisalni stroj. — Samo še čisto kratko privatno pismo, prosim! — je dejal Lenck. — Na oglasni oddelek... lista, — je narekoval, — Velika novost tudi za vas, gospodična Alwina, — je pripomnil, — zaročiti se namenavam. Oznanično mora biti objavljeno še v naslednjem številu.

Od tod torej njegova nenadna srečna izprememba, se je ustrašila Alwina in stisnila krepko svoje drobne zobe.

— Veste, — je nadaljeval Lenck, — prav za prav sem se hotel zaročiti že o božiču. Potem sem si pa premislil in sklenil počakati do pomladi. Toda po teh praznikih, če je človek tako sam in če sploh ne ve, kam spada... Sicer sem se pa spomnil, da mi še niste povedali, kdo vam je podaril zapeljivost.

— Moj brat, — je odgovorila Alwina mehanično. — Pisite torej prosim, — je dejal Erich Lenck. — Svojo zaroko vjdno naznanjate... dvopilec... levo spodaj: Dr. Erich Lenck. Potem pa v isti višini, desno. —

— Desno, — je ponovila Alwina in drhteče roke so ji zdrsnile s tipk.

Lenck se je nežno sklonil nad njo in zašepetal:

— No, no, Alwina ti mala neumnica, upam, da boš še znala napisati svoje ime.

Naši zelenjadarji se že pripravljajo

Pred novo sezono pridelovanja povrtnine — Pridelovalni načrt — Letos bo obdelane še več zemlje

Ljubljana, 20. februarja. Mnogi meščani že nestrpno pričakujejo, da bi skopnel sneg in da bi se lahko lotili obdelovanja zemlje. Kdor ni že prej obdeloval zemlje, je vzljubil to delo lani kot novinec, kljub vsem razočaranjem. Mirno priznajo, da smo nekateri novinci, izkazali v bilanci prvega leta zelenjadarstva, zlasti pridelovalci krompirja — primanjkljaj. Nekateri niso dobili povrhnje niti semena in stroškov za obdelovanje zemlje niti ne unajo računati. Kljub temu bi morali izkazati dobiček, kajti izkušnje je treba tudi primerno ceniti; solanje je bilo sicer drago, a neobhodno potrebno. Če nismo položili izpita lani, smo se pa vsaj pripravili, da ga bomo letos. Vendar pa tudi same izkušnje na sebi ne bodo dovolj za posameznika. Tudi izkušnje zelenjadarji se morajo vedno učiti. Obdelovalci zemlje v mestu bi naj skrbno proučevali strokovna navodila, obiskovali predavanja Sadjarskega in vrtnarskega društva in zlasti pazljivo čitali izvrstno urejenega »Sadjarja in vrtnarja«. Zdej je posebno aktualno, da napravijo pridelovalni načrt za delo v nastopajoči sezoni. V ta namen jim bo lahko zelo dobro služil članek ing. C. Jegliča v 2. letošnji številki »Sadjarja in vrtnarja«.

Povprečen pridelek na 10 m²

Potrebno je, da ve vsak pridelovalec povrtnine, koliko lahko pridelal na določen površini zemlje. To je važno za tiste, ki zemljo najemajo, da vedo, kako visoka smbiti najemnina, pa tudi za zelenjadarje, ki prodajajo svoj pridelek ali če pridelujejo povrtnino na svoji zemlji le za domačo porabo. V omenjenem članku je navedeno, da lahko pridelamo na 10 kv. m zemlje naslednje količine pridelkov:

kg	
30—45	zgodnjega zelja
40—60	poznega zelja
30—40	ranega ohrovt
30—40	poznega ohrovt
15—20	brstnatega kapusa
10—15	zgodnje cvetače
15—20	pozne cvetače
12—20	čebule
10—20	špinace
7—14	graha v stročju
15—25	rane kolerabice
20—50	pozne kolerabice
10—15	korenjčka
10—20	zelene
12—20	črnega korena
15—30	rdče pese
15—20	zgodnjega krompirja
10—15	pora
12—25	kumar
10—18	fižola grmičarja v stročju

Koliko pa potrebujemo semena?

Pridelovalci pa morajo seveda tudi vedeti, koliko semena ali sadik potrebujejo za določeno površino obdelane zemlje. To je še bolj važno, ker semena ne bo mnogo na izbiro — pridelovalci bi se morali založiti z njim čim prej — razen tega je pa že drago. Tudi to lahko zremo v »Sadjarju in vrtnarju«. Na 10 kv. m zemlje potrebujemo naslednje količine semena:

20	salate berivke	5	motovilca
40	špinata	10	novozel. špinata
20	mangolda	20	rdče pese
20	redkvice	15	redkve
20	korenjčka	10	petersilja
30	črnega korena	3	kumar
200	fižola grmičarja	180	graha
250	boba	800	čebulčka

Prav tako je važno, da vemo, koliko potrebujemo sadik za presajanje zelenjave. Na 10 kv. m potrebujemo naslednje število sadik:

zelja, ohrovt, cvetače in podzemeljske kolerabe, posajene v razdalji 50×50 cm,	60;
brstnatega in kitajskega kapusa po 50×60 cm narazen,	50;
zgodnje kolerabice po 25×25 cm narazen	100—150;
pozne kolerabice po 30×40 cm narazen	60;
glavne solate po 15—30 cm narazen	80—120;
endivije po 30×40 cm narazen	60—80;
mangolda po 35×40 cm narazen	60—70;
pora po 20×20 cm narazen	200;
čebule po 5—8×25 cm narazen	300—400;
gomoljaste zelene po 40×40 cm narazen	80;
paradižnika po 60×100 cm narazen	20 do 30;
kumar po 15 cm narazen in po 150 cm razdalje med vrstami	40—50;

Pridelovalci, ki pridelujejo sadike v topli gredi, potrebujejo nekoliko manj semen, kakor za pridelovanje na odprtih gredah.

Povrtnino predvsem na vrtni zemlji

Pr pripravljalni delu je treba upoštevati seveda predvsem kakovost zemlje, ki jo nameravamo obdelovati. Od kakovosti zemlje ne zavisi le količina temveč tudi kakovost pridelka. Na izrazito vrtni zemlji, humusu, kaže pridelovati tiste vrste zelenjave in solivja, ki na teži, vloženi zemlji ne uspevajo dobro. Izsušeni obdelovalci zemlje dobro vedo, da nekatere vrste fižole uspevajo dobro samo na vrtni zemlji. To velja tudi za grah, paradižnike itd. Nasprotno se pa krompir v črni in rahli zemlji ne obnese vedno dobro; pošteno bohotno krompirjevo gomolj pa ostanje le kot oreh debeli. Skoraj vsak tudi ve, da razne vrste solate uspevajo dobro le na vrtni zemlji. Prav tako špinata. Kdor bi prideloval salato na ledini? Dobro moramo premisliti, kaj bomo pridelovali na tej ali oni zemlji. Prvi pogoj je pa, da zemljo dobro predelamo. Kdor bo začel obdelovati ledno — letos pa najbrž ne bo več preorane in prekopane mnogo manj kakor lani — bo moral še posebno zavahati rokave. Najbolje bi bilo, da bi bila zemlja prekopana ali preorana že jeseni, ker bi tako boljše premrznila in bila bolj rahla. Upoštevati bi morali tudi, da je razlika med ledino in ledino; ni vseeno če začnete obdelovati s stavbnim materialom nasuto zemljišče ali črno, rahlo dobro spočito zemljo. Samo po sebi se razume, da je velikega pomena gnojenje. Toda posamezne rastline potrebujejo različne količine hranilnih snovi. Vsaka zemlja ne vsebuje tudi enake količine hranilnih snovi. Zato nastajajo še posebne težave pri gnojenju. Krompirju je

treba gnojiti drugače kakor drugim vrstam solivja. Vse rastline tudi ne »zcrpavajo« enako zemlje. Pri vsem tem bi morali upoštevati še plodored saj mnoge rastline ne uspevajo dobro, če jih pridelujemo po vrsti več let na eni in isti zemlji. Tako bo najbrž letos marsikdo razočaran, če bo sadil krompir na isti zemlji kakor lani, čeprav je bil lani zadovoljen s pridelkom.

Delo zelenjadarjev pred pomladjo

Zelenjadarjevo delo se ne začne šele pomladi, ko je že skopnel sneg. Kakor rečeno, je potrebno, da si zelenjadar napravi pridelovalni načrt že pozimi. Toda mora si pripraviti tudi »material«, predvsem sadike. Zelo važno je tudi seveda, da si pridelovalci preskrbejo o pravem času gnoj. Letos bo posebno živahno povpraševanje po hlevskem gnoju. Brez hlevskega gnoja je navadno brez pomena gnojenje z umetnimi gnojili. Pridelovalci, ki si sami pridelujejo sadike, se poslužujejo v ta namen pred pomladjo toplih gred. Kakor rečeno, pridelamo v topli gredi tudi več sadik kakor na prostem. Ing. C. Jeglič navaja v svojem članku, da lahko pridelamo na kvadratni meter tople grede naslednje število sadik: okrog 500 kapusnic (zelja, ohrovt, cvetače, kolerabe), 400 paradižnika, 600—1000 zelene, čebule ali majarona, 800—1500 glavne solate, endivije, pora ali mangolda. V topli gredi posejemo po eno okno (100×150 cm) približno 3 g zgodnjih kapusnic, 2—3 g paradižnika, 2 g solate, 2—3 g pora, ali 2 g zelene. Zgodnje kapusnice vzkalijo v 4 do 6 dneh, por v 12 do 16, zelena v 14 do 20, paradižnik v 6 do 8 dneh, novozelandska špinata v 40 do 50 dneh, majaron, timijan in prežljika pa

v 10 do 15 dneh. Opozoriti je pa treba, da je treba vsako setev nadzorovati že nekaj dni pred obilnim rokom vzkalitve, kajti če bi rastlinice vzkile bolj zgodaj, bi začele v temi pod odejo tople grede takoj usihati.

Kdaj sejemo

Zgodnje kapusnice sejemo v marcu in aprnu. Zemlja naj bo rahla, črna, ne preveč mastna. Kajivost posameznih rastlin je različna. Zeljno seme navadno dobro kali, tako da je dovolj že 2 do 3 g semena, da dobimo 400 do 500 zdravih sadik. Čm seme vzkalijo, je treba toplo gredo pogosto zračiti. Cvetoča je treba prepikirati, čm se razvijejo kalice. Za presajanje so pa sadike sposobne po 6 do 8 tednih. Pot sejemo že februarja v gnojak, ni pa seveda tudi še prepozno marca. Sadike so sposobne za presaditev približno v 10 tednih. Prav tako lahko sejemo že februarja zeleno. Rastlinice je treba kmalu pikirati po 8×10 cm narazen. Sadike na prostem od srede maja dalje. Paradižnik sejemo marca v zabojčke, ki jih stavimo na svetlo, nekoliko hladnejši kraj. Za 150 do 200 rastlin je treba posejati gram semena. Pikiramo po 12×15 cm narazen. Prsti naj bo humozna. Pazimo, da bodo kalice pri pikiranju obrnjene v isto stran in da se ne bodo dotikale zemlje. Sadike paradižnika sadimo na prostem šele v drugi polovici maja. Salato sejemo marca, presajamo jo po 6 tednih in iz 2 gramov semena dobimo približno 800 zdravih sadik. Salata potrebuje za razvoj mnogo svetlobe. Rastline ne smemo preveč zalivati, da se ne naseli med nje plesen.

DNEVNE VESTI

— V Rimu je že šestič snežilo. V letošnji izdani zimi je v tork sneg že šestič pobell prestolnico. To dejstvo je za Rim nekaj izrednega in rimski meteorološki zavod ugotavlja, da zadnja tri leta glede na količino zapadlega snega nimajo primere za dolgo dobo nazaj: v zimi pred dvema letoma je snežilo šestkrat, lani petkrat, letos že šestič. Skupno je bilo 17 snežnih dni. To število je višje kakor doslej najvišje v triletnju 1893-96, ko so skupno nastili 16 snežnih dni. Večino omenjenih snežnih dni pa sneg ni pobell Rima s tolikšnimi količinami, da bi obležal. Tak poglav je v Rimu izrednost, ki so jo v zadnjem času zabeležili 30. decembra 1939, ko je v središču mesta obležala snežna odeja, visoka 17 cm, na periferiji pa 30 cm. 6. marca 1940 in to zimo 30. decembra. Najhujiš mraz so letos zabeležili v decembru — 5.2. kolikor so zadnjikrat dosegli 13. decembra 1. 1859 in v januarju — 5.7. Ti podatki pa veljajo za središče mesta, medtem ko je bil kakor pri nas v Ljubljani mraz na periferiji znatno bolj oster. Tako so v Grottaferrati, nekaj kilometrov od mesta Milvio, zabeležili celo — 9 stopinj. Razen iz prestolnice prihajajo poročila o novem snegu tudi iz Mondovija, kjer je mraz dosegel — 13 stopinj, Verone in Asolija, kjer je sneg močno oviral promet. Po nekaterih krajih pokrajine Ascoli ga je zapadlo celo nad en meter.

— Razstava kunccev v Torinu. V soboto bo v Torinu otvorena II. državna razstava kunccev, ki jo je pripravil Državni zavod za kunečerejo. Lanska razstava je dosegla zelo velik uspeh, kar je bilo pridelateljem v izpodbudo, da so se letos še bolj potrudili. Za različne skupine razstavljenih kunccev je razpisanih nad 30.000 lir nagrad razen posebnih nagrad, kot pokala, ki ga je daroval Velikanstvo Kralj in Cesar, pokala, ki ga je daroval Mussolini in kolajne, ki jo je poklonil Visokot Piemontski princ. Sodelovalci bodo na razstavi prejeli iz preko 50 pokrajin in je v razstavno listo vpisanih nad 2000 živali.

— Prihod zastopstva bolgarske sindikalne organizacije v Rim. Na povabilo Ministrstva za korporacije je v tork prispele v Rim zastopstvo bolgarske sindikalne organizacije, da bi proučilo italijansko sindikalno in korporacijsko organizacijo in fašistične socialne institucije. Zastopstvo vodi Nikola Gančev Sumelov, ravnatelj bolgarskih nameštenskih in delavskih združenj. Med svojim bivanjem v Rimu bo bolgarsko odposlanstvo posetilo grob Neznanega vojaka, Svetišče padlih fašistov, obiskalo bo zunanje Ministrstvo, sedež fašistične Stranke in Ministrstvo za korporacije.

— Padel je z okna v četrtem nadstropju in začetni posledice šele naslednji dan. 37-letni zidarski delavec Alfredo Pratisoli iz Genove je trpel na pljučenem katarju. V ponedeljek zvečer je med napadom kašlja stopil k oknu svojega stanovanja, da bi izpljunil, pri tem pa je zgubil ravnotežje in padel iz četrtega nadstropja na dvorišče. Nekaj minut zatem so njegovi svojci slišali zvonjenje stanovanjskega zvonca in vstopil je ponesrečenec, o katerega nesreči ni nihče domačih nič opazil. Pripraveoval je, da se je po padcu dvignil in da se je, ne da bi občutil bolečine, z lahkoto vrnil po stopnicah v stanovanje. Zatrjeval je, da pri padcu razen manjših prask, ni bil ranjen. V tork zjutraj pa Pratisolija ni bilo iz sobe. Našli so ga nezavestnega v postelji. Prepeljali so ga v bolnišnico in zdravniki so ugotovili, da ima smrtonosne varne poškodbe, med drugim tudi počeno lobanjo. Zdi se skoraj neverjetno, kako je mogel Pratisoli prebiti noč, ne da bi občutil posledice, tem bolj, ker sedaj zdravniki niso prepričani, ali mu bodo rešili življenje.

— Državna gozdarska šola v Srbiji. Živinovorejska stanica v Aranzelovu je bila z odlokom kmetijskega ministrstva izpremenjena v gozdarsko, z živinovore se bo pa v bodoče pečala samo postranski.

— Kako se živi v Zagrebu. Hrvatski socialistni gospodarski zavod in Delavska zbornica sta sestavila indeks cen odnosno življenjskih stroškov za december lanskega leta za samskega delavca v Zagrebu v primeru z avgustom 1939. V avgustu 1939 je bil indeks živil 100 v decembru 1941 pa 247.83 kun, a stroški za živila so znašali 323.93 in 802.81 kun. Za obklo in obutev je znašal indeks v avgustu 1939 100, v decembru 1941 pa 261.40 kun, a stroški

194.38 in 508.12. Ena soba na periferiji v avgustu 1939 indeks 100, lani v decembru 160.26, najemnina 156 in 250, kurjava in razsvetljava v avgustu 1939 indeks 100, lani v decembru 185.37, stroški 58.80 in 109 kun.

— Prihranki v Nemčiji zaposlenih aravskih delavcev. Po uradnih podatkih so poslali v Nemčiji zaposleni hrvatski delavci doslej v svojo domovino 5.500.000 mark.

— Klobase iz oslovskega mesa. V Beogradu je bil obsojen neki mesar na 20 dni zapora in 5000 din denarne globe, ker je prodajal klobase iz oslovskega mesa.

— Povratek ministra dr. Totha iz Nemčije. Hrvatski trgovinski minister dr. Toth se je vrnil iz svojega potovanja v Berlinu, kjer je bil gost nemškega gospodarskega ministra dr. Funka. S hrvatske meje je poslal nemškemu ministru priručno brzojavno zahvalo za gostoljubnost in globoko razumevanje za prizadevanje na polju gospodarske obnove Hrvatske. Ob prihodu v Zagreb je minister dr. Toth izjavil novinarjem, da je bil dosežen v Nemčiji popoln sporazum glede prizadevanja in potreb Hrvatske v okviru novega gospodarskega reda, ustvarjenega v Evropi pod vodstvom držav osi. Na berlinskih pogajanjih so bili položeni temelji bodočega gospodarskega sodelovanja v interesu Hrvatske. Obravnava se se tudi vprašanja, ki na dosedanjih gospodarskih pogajanjih še niso bila načeta.

— Nemški knjižni dar Zagrebu. Nemški poslanik v Zagrebu S. G. K. Kasche je izročil zagrebškemu županu Ivanu Wernerju zbirko znanstvenih in poslovnih knjig, ki so izšle zadnja leta v nemških založništvih. To je knjižni dar Nemčije zagrebški državni knjižnici, obenem pa znak hvalečnosti za prizadevanje zagrebškega župana glede preživetja in preureditve poslopja nemškega poslanništva v Zagrebu.

— Preskrba Srbije s premogom. V Srbiji je moralo priti do pomanjkanja premoga, ker je delo v premogovnikih zastalo. Generalni pooblaščenec za gospodarstvo v Srbiji ugotavlja, da je krivo prebiteljstvo samo. Položaj bi bil še mnogo težji, če bi ne bila dobila Srbija v letošnji zimi premoga iz Nemčije. Tudi težkoče v preskrbi z električnim tokom so v zvezi s pomanjkanjem premoga. Toda vse te ovire bodo v kratkem odstranjene.

— Nova telefonska centrala v Banjaluki. V kratkem bo izročena prometu nova telefonska centrala v Banjaluki. Tudi Brod na Savi dobi avtomatično telefonsko centralo.

— Združenje trgovcev ljubljanske pokrajine obvešča vse trgovce, ki prodajajo tekstilne in oblačilne predmete ter obutev, da so primorani prodajati omenjene predmete tudi vsem častnikom in vojaškim uradnikom proti predložitvi osebne legitimacije in osebne nakaznice za nabavo blaga. S tem se popravila navodilo v okrožnici št. 300 dne 3. februarja t. l., 5 odstavek.

— Nesreče. Včeraj je bilo v ljubljansko bolnico sprejetih izredno mnogo bolnikov. Najbrž so ljudje za veli bolj oboleni zaradi naglih vremenskih sprememb, zato, ker se je zelo ogrelo v primeri v prejšnji mrazilni dnevi. To lahko sklepamo že po tem, da je bilo največ bolnikov sprejetih na odelce za notranje bolezni. Skupno je bilo včeraj sprejetih v bolnico 108 bolnikov, med tem ko jih je navadno okrog 70 na dan. Sprejetih je bilo tudi nekaj novorodencov. — Ferdo Kern, 44-letni delavec iz Ljubljane, je padel na cesti in si zlomil desno nogo. — Dveletni sin poselnika iz Velikih Lašč, Janez Šega, je nekje iztaknjil tinkturo za kurja očesa in se je — napil. Morali so ga prepeljati v otroško bolnico. Upanje je, da bo vendar kmalu ozdravel, čeprav se je precej opekli.

Iz Ljubljane

— Lj. Dr. Karol Novotny umrl. Umrl je v Ljubljani dr. Novotny Karol, finančni svetnik v pokouju. Vsi, ki so ga dobro poznali, so visoko cenili njegov čisti značaj in dobroto njegove duše. Po rodu Čeh, je preživel mlada leta v Gradcu, kjer je tudi končal pravne študije. Služboval je v različnih krajih na štajerskem, v Mariboru, v Ljubljani in nekaj časa v Beogradu. V svoji stroki večak je bil podrejenim uradnikom pravičen in uviden šef. Bil je član mnogih kulturnih društev, zlasti pa vnet turist in športnik. Bil je izvrsten sabljač, drsalec, smučar, posebno pa je ljubil vodni špor. V poletju je preživel skoro ves

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41

STAN LAUREN in OLIVER HARDY

najpopularnejša komika in duhoviti moderni burki

Leteča vraga

V ostalih vlogah: J. Parker, R. Gardiner

KINO UNION • TELEFON 27-27

Nesmrtno delo Viktor Hugo-jeve drame, ki jo je uglasbil slavni Giuseppe Verdi v opero

Rigoletto

Michel Simon, Paola Barbara, Rosano

KINO SLOGA • TELEFON 27-24

Foto. izborni filmski komik v zabavnem filmu

Vesela prikazen

Trio Primavera, Elli Parvo, Luigi Pavese, Paolo Stoppa

prosti čas v kopališču na Ljubljani, v Beogradu pa na Savi. Dr. Novotny je privedel skoraj vso zapadno Evropo, švico več delj peš, ter si s tem pridobil zelo praktična načela glede potovanja in za življenje sploh. Ljubil je našo deželo, ter se je večkrat izrazil, da je ena najlepših, kar jih je videl. Ravno tako je čislal Slovence kot zdrav, bister in priden narod. Blag mu spomin in zemlja lahka!

— Lj. Južno vrme nastopa. Zadnje dni sta se spoprijela sever in jug in zdi se, da bo zmaga juga vsaj za nekaj dni popolna. Včeraj se je že zelo ogrelo; včerajšnji dan je bil doslej najtoplejši, odkar je sredi januarja zapadel sneg in pritisnil mraz. Najvišja dnevna temperatura je znašala sredi mesta +2°. Zračni tlak je začel popuščati, kar kaže, da nastopa južno vreme. Včeraj se je suh sneg že zelo sedel. V sredo je bila snežna plast v mestu še 52 cm debela, včeraj pa samo 42 cm. Najbrž se bomo kmalu kopali v brozi.

— Lj. Ribji trg. Danes je bilo naprodaj nekaj manj rib kakor na prejšnjem; v sredo so prodajali tudi ribe Jadranskega morja, n. pr. morskimi listi. Danes so bile na prodaj med drugim ribami le ribe Severnega morja, in sicer sveža polenovka po 28 L kg, losos po 32 in posebnost za Ljubljano, namočena polenovka, ki je naša meščani doslej še niso imeli prilike kupovati. Bila je po 9.4 L kg. Med domačimi ribami so bile naprodaj le žive belice, in sicer po 18 L kg.

Zadnje predstave programa številka 15

SOBOTA OB 18.30
NEDELJA OB 14.30, 16.30 IN 18.30 URI

VESELI TEATER

— Lj. Samo se v soboto in nedeljo predvaja »Veseli teater« svoj 15. program. V soboto ob 18.30 in v nedeljo ob 14.30, 16.30 in 18.30 so nepreklicno zadnje predstave našega 15. programa, ker je v četrtek že nova premiera. Naš novi program je eden izmed najboljših sporedov dosedaj. Humor v prozi in pevskih točkah zabava publiko od začetka do konca sporeda. Kupleti, dovpti, solo-nastopi, revijske točke in skeči se vrste zaporedno brez vmesnih odmorov. — Konec večernih predstav je točno ob 20. uri, tako da ima publika še možnost priti na zadnji tramvaj. — Predprodaja vstopnic v soboto od 10. do pol 13. in od 16. ure dalje, v nedeljo pa od 10. ure neprekinjeno do večera.

— Lj. Dotična gospoda, ki sta kupila v sredo dopoldne v trgovini Tičar v Seienburgovi ulici pepelnik v oniksu in bronu in jima je bilo pomotoma preveč izplačano 500 lir, se vlijudno naprosta, da izročita denar blaginščarkinji v trgovini. 129

— Lj. Kakor smo že poročali, bo umetnostna razstava bratov Vidmarjev v Obersnelovi galeriji odprta do nedelje 22. t. m. Podajljana ne bo več in bo v nedeljo nepreklicno zaključena. Ljubitelji likovne umetnosti, ki si uspele razstave niso še ogledali, naj pohitijo: tri dni časa še imajo. Razstava je vredna vse pozornosti. Brata Vidmarja imata svojstven slog in ustvarjata iz življenja za življenje. Na sedanjih razstavah v Obersnelovi galeriji vlada nenavadno prijetno domače ozračje, zato naj vsak pohiti da ne zamudi prilike. Ogled vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 18.

— Lj. Na prvem koncertu našega novega komornega orkestra, katerega umetniško vodstvo ima violinist Karlo Rupel, se bodo izvajala dela naslednjih skladateljev: Vivaldi, Schumann, Škerjanc, Faure in Bach. Kot solisti sodelujejo na tem koncertu: Valerija Heybalova operna pevka — sopran, pianist Bojan Adamič — klavir in violinista Leon Pfeifer in Ali Dermelj. — Koncert bo v ponedeljek, dne 23. t. m. točno ob 1/7. zvečer v veliki Filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

— Lj. Strokovno nadaljevalna šola za stavne obrti se je preselila iz ljudske šole na Grabnu v meščansko šolo v Mostan in že začela s poukom. Upraviteljstvo nujno prosi: g. mojstre, naj pošiljajo vajence redno k pouku, ki je ob sredah in sobotah ob 14. uri, da ne bo izgubljeno šolsko leto. Vpisovanje je samo še ta teden.

— Lj. Za mestne rezeže je nakazal 500 L iz neke poravnalne zadeve odvetnik g. dr. Aleš Peršin iz Dalmatinove ul. 3. Mestno poglavarstvo izreka najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

— Lj. Golarjev večer. V ponedeljek 23. februarja ob 18.30 bo v frančiškanski dvorani literarnovokalni koncert pod naslovom »Golarjev večer«. Na sporedu bodo pred vsem Golarjeve pesmi, ki jih bosta recitirala poleg pesnika samega še g. Milan Skrbinek in Vclav Držaj. Nekaj pesmi pa bo zapel g. tenorist Angel Jarc. Vstopnice v predprodaji in pri blaginji.

— Lj. Diplomirana sta bila na pravni fakulteti univerze v Ljubljani g. Jožko Stare iz Curil pri Metliki in Stanko Juncz iz Kostivnice. Cestitamo!

ZACETNIK

— Ali se sploh razumete na ljubimkanje, dragi moj?

— Zal prav nič. Nekoč sem poskusil, pa sem bil takoj po prvem poskusu poročen.

Natečaj za občinske tajnike

Visoki Komisariat bo razpisal natečaj za imenovanje občinskih tajnikov v občinah Ljubljanske pokrajine.

Za pripustitev k omenjenemu tečaju je potrebno obiskovati dva tečaja in položiti zadevne izpite: usposobljenosti tečaj (pet dni) za vodenje registra prebivalstva ter usposobljenosti tečaj (15 dni) za vodenje drugih poslov občinskih uradov.

Prvi tečaj se bo pričel 23. t. m. točno ob 10. uri pri Visokem komisariatu (Sokolski dom — Trnovo, Mandeljeva ulica).

K tečaju so pripuščene tako moške kakor ženske osebe pod pogojem, da imajo maturno spričevalo gimnazije ali drugo enakovredno spričevalo. Prošnje za pripustitev se morajo predložiti takse prosto do 21. t. m. pri gori omenjenem naslovu.

V prošnji za pripustitev se morajo navesti osebni podatki (priimek, ime, ime očeta, starost v izpolnjenih letih, stan), šolska izobrazba, sedanja zaposlitev ali v pomanjkanju te, prejšnje službovanje, kakor tudi točen naslov.

Naše gledališče

Drama

Petek, 20. febr. ob 15.: Lepa pustolovščina. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navdol.

Sobota, 21. febr. ob 17.30: Zaljubljena žena. Premiera. Red. Premierski.

Nedelja, 22. febr. ob 14.: Sneguljica. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navdol.

Ob 17.30: Človek ki je videl smrt. Izven.

Opozorjamo na današnje popoldansko predstavo, ki se bo vršila ob 15. uri po zelo znižanih cenah od 10 lir navdol. Igrali bodo tridejansko komedijo »Lepa pustolovščina«, ki so jo napisali: Cailave, Flera in Rey. V igri je prikazan beg mlade neveste z mladostnim prijateljem. Dekle se zadnji hip pred poroko odloči, da bo sledila svoji pravi ljubezni, ne pa družabnim ozirom. Igrali bodo: Levarjeva, Kraljeva, Vlad. Škerbinsek, Nakrst, Gabrijelečičeva, Nablocka, Drenovec, Kosta, Lipah, Presetnik, Blaž, Košič, Starčeva in J. Boljarjeva. Režiser J. Kovčič.

V soboto bo imel red. Premierski premiero tridejansko komedije, ki jo je napisal sodobni italijanski pisatelj Giovanni Cenato »ZALJUBLJENA ŽENA«. Sodobno pojmovana igra pokaže borbo zakonske žene in ljubice za ljubezen moža. Delo ni brez psiholoških mikavnosti in resnic ter pokaže enega izmed pogostih in dovolj verjetnih današnjih slučajev iz zakonskega življenja. Igrali bodo: Severjeva, Nakrst, V. Juvanova, Gregorin, Nablocka, Peček, Brezigar, J. Boljarjeva in Orel. Režiser prof. Sest. Inscenator ing. Franz.

Opera

Petek, 20. febr.: Zaprti.

Sobota, 21. febr. ob 17.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven.

Nedelja, 22. febr. ob

Kako so gradili transiransko železnico

Prestizna borba med Sovjeti in Angleži v Perziji — Eni so dobili koncesije za kavijar, drugi pa za petrolej

Reza šah Pahlevi, perzijski vladar

Eno največjih tehniških del vseh časov je bila zgraditev transiranske železnice. Dolga je 1300 km in veže Kaspijsko morje s Perzijskim zalivom. Mnogi so se vpraševali, čemu naj bi služila ta dolga železniška proga, ki so znašali stroški za njo nad 500 milijonov mark. Prav takrat so bila v Perziji največja trenja med angleškimi in sovjetskimi interesi. Šlo je za preskuš in premoči. Mnogi so takrat mislili, da je bila gradnja transiranske železnice delo angleške diplomacije in da bo omogočen z novo železnico živahnejši trgovinski promet z Indijo. Obenem pa naj bi bila s tem zgrajena pot do Bagdada kot središča. Toda ta sodbja je bila preprosta. Šele med sedanjo vojno se je pokazalo, zakaj je bila prav za prav zgrajena transiranska železnica. Šele sedaj je bilo ugotovljeno, zakaj mogočni Reza šah Pahlevi za to veliko javno delo ni najel nobenega posojila.

Transiransko železnico so gradili približno 12 let. Šlo je prav za prav za nadaljevanje male železniške proge iz Teherana do Azorobadskega zaliva v Kaspijskem morju. To je bila prva železniška proga v Perziji. Samo po sebi je logično, da je speljana prva železniška proga skozi najrodovitnejšo dolino Perzijo, ki je mogoče rečeno zasebna šahova last. Temu se ni čudil nihče v Perziji, ker so vsi poznali šaha kot velikega reformatorja in spretnega trgovca. Tako je on uredil tudi vprašanje veleposesti, da je kratkoma razlasi v svojo korist vsa veleposestva. Nič novega ni, da odgovore tuju v Perziji, če prenoči v tem ali onem kraju v hotelu in če vprašajo po njegovem lastništvu, da je lastnik perzijski šah sam.

Mnogi se vprašujejo, kaj je prisililo spretnega trgovca in državnika k gradnji tako drage železniške proge. Ogledmo si glavne razloge in pobude. Po dograditvi prvega dela te železnice so se pojavili pomisleki proti nadaljevanju gradnje in zdelo se je, da sam šah na tihem nasprotuje

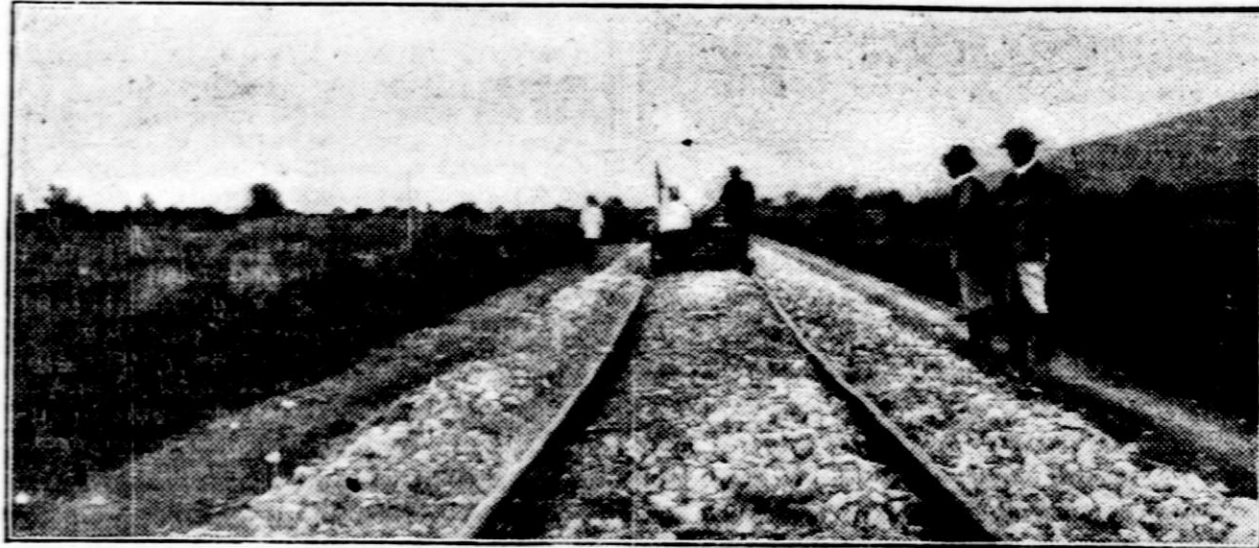
nadaljevanju gradnje. Prav v tem času leta 1926. je proglasila Sovjetska Rusija embargo nad vsem blagom iz Irana in iranskih pristanišč. Izvzet je bil samo bombaž, ker je igral veliko vlogo pri sanaciji trgovske bilance. Embargo je pomagal hud udarec za iransko gospodarstvo. Več mesecev je ležalo iransko blago v sovjetskih pristaniščih.

To je prisililo šaha iskati nova tržišča in nova pota za izvoz blaga v druga pristanišča. In tako se je nadaljevala izgradnja železniškega omrežja. Toda zdaj proti jugu v smeri Perzijskega zaliva. Takrat je dosegla Sovjetska Rusija še nekaj uspehov. Posrečilo se ji je pripraviti iransko vlado do tega, da je zajamčila sovjetskimi trgovskim zastopnikom diplomatsko imuniteto in ukinjen je bil tudi embargo za blago v sovjetskih pristaniščih. Tega so se pa veselili Angleži, ki so takoj opazili, da gre razvoj položaja v njihovo korist. Zdelo se jim je nelogično, da bi Sovjeti sami onemogočili lastno tržišče. Takrat so se vodila pogajanja o prepustitvi novih petrolejskih koncesij in Angleži so si prizadevali v tem konkurenčnem boju s sovjeti dobiti petrolejske koncesije v južnem delu Perzije. Šah Pahlevi je bil jezen na soviete in je dal koncesije Angležem, sovjetom je pa dal za tolažbo koncesije za pridobivanje kavijara v Kaspijskem morju.

British-Persian Corporation pa ni bila poseben vesela novih petrolejskih koncesij,

so se škodoželjno smehljali, ko so morali Angleži poravnati račun. Perziji sami so bili pa tudi veseli, da se nadaljuje gradnja nove železnice na tuj račun. Brezbržno so gledali kako gre težko, naporno delo počasi od rok. Železniška proga vodi skozi divje težko dostopne kraje. Na mnogih krajih jo je bilo treba izsekati v živo skalo. Na tisoče predorov in mostov je bilo treba zgraditi in ta dela so zahtevala mnogo človeških žrtev. Železnico so gradili prisiljeni iz raznih držav. Večkrat so morali po več ur delati na žgočem pesku in kamenju pri temperaturi do 60 stopinj Celzija. Poleg divjih zverí so ograjala delavske naselbine tudi divja plemena, ki so pogosto napadala nezaščitene delavce. In končno je treba omeniti še tropično mrzlico, ki je tudi zahtevala mnogo žrtev med delavstvom. Večkrat se je pripetilo, da so se utrujeni delavci komaj vrnili v svoje naselbine, ko so jih že napadli divji Batahvi, da so se morali zateči na strehe svojih koč, od koder so preganjali napadalce z dinamičnimi patronami.

Kljub tem težavam in oviram je pa bila transiranska železnica končno dograjena in sicer baš o pravem času, kajti zdaj jo uporabljajo sovjeti brezpogojno. To je pozim njihovi edini izhod proti jugu, kajti morje je zamrznjeno. Če bi tega ne bilo, bi Rusija ne mogla prevažati robe z drugih kontinentov. Tako je mogla zdaj transiranska železnica prevzeti to preskrbo.

Transiranska železnica ob vstopu na gorsko planoto

kajti perzijski petrolejski vredci so v pustih krajih južne Perzije, kjer prebivajo razna divja plemena. In vse kaže, da šah nalašč ni hotel ničesar ukreniti za kultiviranje teh krajev. Menda mu je ljubeše, da bi se tuji borili tu z domačini. Ko je šah potreboval denar za nadaljevanje gradnje nove železnice, je oborožil svoje Pahtare, da bi napadle Angleže. Med tem je bilo z zakonom prepovedano nositi orožje. In tako se tudi niso mogli braniti. Potrebna je bila intervencija diplomacije. Šah je skomignil z rameni in odgovoril, da bi z veseljem zaščitil tuje, če bi ne bilo to predrago. Poleg tega pa koncesija ne donša toliko, da bi bilo vredno tako zelo zavzeti se za njo.

Tako je prišlo do revizije pogodbe po petrolejski koncesiji in končno je bila transiranska železnica le zgrajena z angleškim denarjem, čeprav so jo sovjeti tako nujno potrebovali zase, da bi imeli izhod proti jugu. Zato je razumljivo, da so bili veseli takega razvoja dogodkov in da

Bolgariji primanjkuje koles

Čeprav ima Bolgarija svojo tovarno koles, je bilo povpraševanje po njih vedno veliko. Tudi zdaj potrebuje Bolgarija mnogo več koles, kakor jih izdelata domača tovarna saj so ji bile priklopujene nove pokrajine, da se je znatno povečala. Potrebuje pa tudi pisalne, računske in druge pisarniške stroje, ki jih sama ne izdeluje. V priklopujenih pokrajinah bo treba izmenjati vse pisalne stroje, ker je uradovanje tam v cirilici, dočim je bilo prej v latinici.

Uvoz koles in pisarniških strojev v Bolgarijo je zadnja leta stalno naraščal. Leta 1937 je uvozila Bolgarija 3815 koles, leta 1939 pa že 8632. Največ koles je uvozila iz Nemčije, dalje iz Italije, Anglije, Francije in Nizozemske. V Bolgariji je zastopanih 30 inozemskih tovarnih koles, med njimi 24 nemških, 3 italijanske, dve francoski, pa ena iz Protektorata in Anglije.

Glede uvoza pisalnih strojev je bila tudi Nemčija na prvem mestu. Šele daleč za njo so bile Italija, Švica, USA in Anglija. V Bolgariji je zastopanih 23 različnih vrst pisalnih strojev. Od teh jih odpade 15 na Nemčijo, 5 na Ameriko, dve na Italijo in ena na Švico. V prejšnjih letih je uvažala Bolgarija mnogo pisalnih strojev tudi iz Amerike, zdaj je pa vojna ta uvoz povsem zavrla. Računske in knjigovodstvene stroje je uvažala Bolgarija tudi večinoma iz Nemčije, poleg tega pa iz Amerike, Švedske, Švice in Italije. V Bolgariji je zastopanih okrog 14 inozemskih znamk, od teh nemških 9, italijanski in švedski pa po 2. Pred vojno je uvažala Bolgarija tudi ameriške računske stroje.

RAZUMLJIVO

Sl'kar pokaže svojemu prijatelju pravkar dovršeno novo umetnino.
— No, povej mi odkrito, kako sodiš o tej sliki?
— Ali hočeš res vedeti mojo odkritosrčno sodbo?
— Ne, hvala, v tem primeru se pa raje odpovem svoji želji.

Dva perzijska derviša s pipama na vodo

Ezio d'Errico

Nos iz lepenke

41

Kdaj pa kdaj je zagodrnjal kako nerazložno, nerazumljivo besedo.

Nazadnje se je Milton z gibi lenega mačka odtrgal od žarilnikov centralne kurjave in pristopil k mizi, da bi tudi sam videl slike. Nekaj jih je bilo očito posnetih po malih fotografijah za osebne izkaznice, ki jih je ležal med črnilnikom in pepelnikom cel kup. Druge, med njimi slike Ernesta Douceta in markiza de Villeroya, so bile napravljene neposredno po mrtvem truplu.

Najbolj čudna značilnost zbirke fotografskih povečav je bila v tem, da so vsi, mrtvi kakor živi, imeli na nosu lepenkasti podaljšek, ki ga je Milton zdaj že kar predobro poznal.

»Kaj pravite?« je mahoma vprašal komisar ter pokazal na fotografije, ki so se v toplem prostoru zvijale in šelestale kakor suho listje.

»Kaj naj rečem... najprej nisem sploh nič razumel, a zdaj imam vtis, da mešate štrno, ker bi radi kaj vem čemu še bolj zamotali vso stvar...«

»Menite?«

»Ali, ne zamerite... od davi zapirajo nadzorniki kar na desno in levo... v tem sicer ne vidim nič

hudega, čeprav ste tolikokrat trdili, da so množstvene aretacije zoprna in bedasta stvar... a pustiva to... vse te ljudi vodijo v antropometrični urad in jim tam primerjajo nos za nosom, in objektivni vreskajo, da je kar veselje... s strani, od spredaj, v tri četrtine... Pred pol ure sem šel pogledat to komedijo in sem videl, da jih je komaj še moči ohraniti resne...«

»Koga? Aretirance?«

»Da, smejali so se, da jih je kar lomilo, in z njimi vred pazniki, fotograf... skratka, malone vsi... ob mojem vstopu so se kakopak skušali premagati in si dati vsaj nekakšen obraz...«

Komisar Richard ni nič odgovoril.

Kadil je in s praznim očesom ogledoval čudaške, turbove fotografije, ki so se kopičile na pisalni mizi; luč svetilke, ki so ji bili sneli senčnik, je še bolj poudarjala vrečice pod njegovimi očmi, ohlapna lica z dvema globokima gubama ob straneh nosu in spodnjo ustnico s prilepljeno cigareto, ki se je dimila nalik kadilnici pred obličjem terakotastega Buddha.

Nadzornika Harpe in Martigny sta se oglašila drug za drugim, ta z enim, oni z drugim izgovorom, da bi videla, kakšen veter pihava v »načelnikovi« sobi, toda komisar ju je odpravil z nekaj kratkimi, nedoločnimi besedami.

Najprej sta upala dobiti dovoljenje, da bi šla večerjat, nato sta spoznala, da se bo treba zadovoljiti s kruhki, po telefonu naročenimi iz kavarne »Pont Neuf«, in nazadnje se je Harpe, ki je bil naj-

starejši, ohrabil ter spoštivo opozoril, da so tudi aretiranci lačni.

»Če so lačni, jim dajte jesti...«

»Vprašujejo tudi, ali bodo morali prenočiti tu ali jih mislimo odpeljati v zapore.«

»Prenočili bodo tu.«

»Torej naj jih dam zapreti v celice?«

»Ne! Naj ostanejo, kjer so.«

Zadnje besede so bile izgovorjene tako osorno, da je nadzornik Harpe kakor miška smuknil skozi priprta vrata.

Nazadnje je tudi Milton z vso jasnostjo izjavil, da je lačen.

»Povejte mi točno, kateri se je najbolj smejal?« je vprašal Richard, kakor da vobče ni slišal prikrita ugovora, ki ga je izražal doktorjev glas.

»Če pravim, da vsi...«

»Točno povejte, kdo... farmacevt Evgen Aumale... na primer...«

»Videl sem ga, da se je smejal...«

»Lepo prisrčno?... Živahno?... Dobrodušno?«

»I nu... Smejale se je, kakor se pač smeje tak rumeničnik...«

»Recimo torej kisló... Dalje... kaj pa tapetnik Emil Frossard?«

»Oh, ta... to je tisti s kljunastim nosom? Nu, lahko vam rečem, da se je smejal kakor človek, ki so mu hoteli zagosti predpustno burko.«

»Res?«

»Da... in tudi knjigovodja hotela »Neullyja« se je smejal... kako mu je že ime?«

Smrt profesorja, ki je znal 159 jezikov

V 75. letu starosti je prof. Schuss govoril 280 jezikov in narečij

Precejšnja pozornost je zbudila v vseh skandinavskih državah vest, da je pretekli dne umrl prof. Alojzij Schuss ugleden član številnih znanstvenih akademij v Stockholmu, Oslu in Kopenhagnu. Zadnjih štiri deset let svojega bogatega življenja se je mogel prof. Schuss po pravici pohvaliti da je najznamenitejši genij vseh časov kar se tiče popolnega obvladovanja mnogih tujih jezikov. V svoji zreli moški dobi je že govoril in pisal 159 jezikov in narečij do petinsedemdesetega leta starosti pa je svoje znanje pomnožil tako, da je obvladal popolnoma 280 jezikov in narečij.

V posesti vseh svojih umskih sil se je prof. Schuss, ki je imel neverjeten spomin saj mu je zadostovalo, da je tudi daljšo pesem enkrat prečital in si jo tako zapomnil da je ni nikoli več pozabil odločil da je njegov kovček jezikovnega znanja dovolj napolnjen in posvetil se je podrobnemu

študiju fonetike. Preprost, skromen v obliki in načinu življenja je prof. Schuss smehljaje in brez besede sprejemal vsa obudovanja, ki so mu jih izkazovali ljudje. Večino dni svojega življenja je prebil v knjižnici vile, ki mu jo je naklonil neki natečaj, pri katerem je sodeloval ves znanstveni svet.

Njegove knjižnične sobane je napolnjevalo nad 14.000 knjig v vseh svetovnih jezikih. Zanimivo je zabeležiti, da se je profesor Schuss zdelo otročarja obvladanje petnajstih ali dvajsetih evropskih jezikov ali narečij. Že v starosti 25 let je obvladal nad 25 evropskih jezikov. Način kako se je mogel s tako lahkoto naučiti toliko jezikovnega znanja, pa je ostal skrivnost, ki jo je ponesel s seboj v grob. Prof. Schuss je smatral za najlažji jezik italijansko za najtežji pa madžarsko.

Japonska in ameriška vojna mornarica

Japonci so znali inozemstvu spretno prikriti vesti o gradnji modernih vojnih ladij

Celo Američani morajo Japoncem priznati, da vedo o njihovem vojnem brodogradništvu manj kakor o katerem koli drugem. Vsa ugotovanja o razmerju moči na Pacifiku morajo računati s to neznanjo. Angleško-ameriška prizadevanja potisniti po prvi svetovni vojni japonsko pomorsko moč v ozadje so se posrečila samo deloma. Pomorski sporazum, sklenjen l. 1922. na washingtonski konferenci je prinesel razmerje 3:5:5 v škodo Japonske. Ta udarec je pa Japonska kmalu prebolela s tem, da je hitro izpopolnila svoje vojno brodogradnjo. Se z londonskim pomorskim sporazumom leta 1930. so morali Japonci priznati isto razmerje glede velikih vojnih ladij in križark. Zato so si pa pomagali z zgraditvijo manjših vojnih ladij in rušilcev. Leta 1936., ko sta potekali obe pomorski pogodbi je japonski cesar preko vlade odpovedal pogodbo, ki je težila ves japonski narod.

Sele potem je lahko pričela Japonska graditi tudi velike vojne ladje. Toda gradila jih je skrivaj, tako da nobena tuja

država ni vedela kolikšna je prav za prav moč japonskega vojnega brodogradništva. Na razpolago so nam samo podatki iz uradnih japonskih koledarjev, ki pravi, da imajo Japonci poleg drugih tudi dve najnovejši ladji po 42.000 ton. To sta torej prava pomorska orjaka. Kdaj sta bila zgrajena, ni znano, ker v inozemstvu vest ni prodrla. Poleg močne vojne mornarice ima pa Japonska veliko prednost tudi v svoji zemljepisni legi. Nobena država na svetu nima namreč toliko izredno ugodnih pomorskih oporišč kakor Japonska. Presenetljivi napadi na Pearl Harbour in Havajske otoke jasno pričajo, kolikšna je udarna moč angleškega vojnega brodogradništva.

Po podatkih, ki pa niso povsem točni, ker ne obsegajo v novem času zgrajenih vojnih ladij, ima Japonska 9 bojnih ladij, 6 letalonosilk, 42 križark, 124 rušilcev in 60 podmornic. Združene države pa 15 bojnih ladij, 6 letalonosilk, 37 križark, 168 rušilcev in 96 podmornic. Razlika v moči obeh vojnih mornaric torej ni posebno velika.

Ing. Speer — dr. Todthov naslednik

Po tragični smrti nemškega ministra dr. inž. Todta, ki se je posvetil z velikim ravnanjem delu, zlasti z gradnjo modernih avtomobilskih cest in utrdb, je nastalo vprašanje, kdo bo njegov naslednik na tem važnem mestu. Dr. Todt je bil minister za dobave, generalni inšpektor za gradnjo cest ter generalni inšpektor za vođe in energijo. Ta tri važna mesta je poveril Hitler po njegovi smrti generalnemu gradbenemu inšpektorju za Berlin dipl. inž. prof. Alberta Speeru, ki je pa obdržal svoje dosedanje mesto.

Prof. Albert Speer je eden najbolj znanih nemških arhitektov. Njegovo ime je zaslovelo zlasti v zvezi z gradnjo velikih poslopj v Nürnbergu, kjer ima NSDAP svoje zborovalnice. Rojen je bil 19. marca v Mannheimu. Studiral je v Karlsruheu, Münchenu in Berlinu, kjer je tudi diplomiral. Tam se je naselil kot privatni arhitekt. Leta 1932 je bil pod njegovim vodstvom preizdan Dom Adolfa Hitlerja v Vossu ulici v dem berlinskega okrožja NSDAP. Leta 1933 je sledila prezidava in oprema palače propagandnega ministrstva. V letih 1934-1937 se je lotil Speer v prvi vrsti zgraditve stranske palače v Nürnbergu. Leta 1933 je postal šef urada za umetniško oblikovanje velikih manifestacij v vodstvu državne propagande. Kot tak je prevzel umetniško stran vsakoletnih velikih strankinih zborovanj.

30. januarja 1937 je imenoval Hitler Speera za generalnega gradbenega inšpektorja za Berlin in mu s tem poveril najbogeljmojše preizdati in preoblikovati prestolico. Obtem mu je poveril razširitev palače državnega kancelarja. To delo je bilo dovršeno v devetih mesecih.

Bolgarska razstava na Dunaju

Od 22. februarja do 22. marca priredi podružnica nemško-bolgarskega društva skupaj z društvom upodablajočih umetnikov na Dunaju v bivši Secesiji razstavo bolgarskih upodablajočih umetnikov. Razstava bo prirejena pod pokroviteljstvom državnega namestnika Baldura von Schi-

racha in obsegala bo okrog 150 sodobnih del, večinoma slik, pa tudi precej plastik. Na dan otvoritve bo prirejen zvečer koncert dunajskih simfonikov pod vodstvom glavnega dirigenta bolgarske narodne opere v Sofiji Asena Najdenova ob sodelovanju bolgarske pianistke Ljube Enčevove. Otvoritve razstave se udeležijo tudi več bolgarskih umetnikov iz Bolgarije same in iz Nemčije.

Jasen odgovor

Neke mrzle zimske noči pokličejo zdravnika k bogatemu posestniku daleč od mesta. Bolnik ga sprejme z besedami: Dragi gospod doktor, počutim se slabo in bojim se, da bom moral kmalu umreti.

Po temeljitnem pregledu vpraša zdravnik: Ali ste že napisali oporoko?

— Se ne, — odgovori bolnik ves blede.

— Kaj mislite, da bo v mojih letih že...

— Kdo je vaš notar?

— Doktor X, toda...

— Pošljite takoj ponj.

— Kaj res mislite, gospod doktor?

— Pošljite takoj ponj, vam pravim. Pokličite pa tudi svojega tasta in oba svoja sinova iz mesta.

— Torej res mislite, gospod doktor, da bom moral umreti?

— Ne, toda ne hotel bi biti edini osel, ki ste ga v taki noči spravili iz postelje na tako dolgo pot.

Dobra razdelitev

Vsega usmiljenja vredni so angleški ravnatelji. Če je komu težko ustreči, je gotovo gledališkimi abonenti, ki godrnjajo in zabavajo na desno in levo. Ravnatelj nekega gledališča se je navalno informiral pri blaginčarji, kako je z novim repertoarjem, da-li ga je sestavil dobro ali ne. Vprašal jo je:

— Ali zabavljajo abonenti reda A?

— Da, gospod ravnatelj.

— Ali zabavljajo abonenti reda B?

— Da, gospod ravnatelj, tudi ti zabavljajo.

— No, potem smo pa zadeli z repertoarjem dobro.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

»Hans Lebeck...«

»Evo, prav ta... Smejale se je celo knjigovez...«

»Kdo? Druck?«

»Da, Druck... Edini, ki se ni smejal, je bil bebec...«

»Tapetnikov fant?«

»Da, ta siromak. Kakor jegulja se je zvijal med fotografom in nadzorniki, ki so mu hoteli natakiniti lepenkasti nos... Nazadnje je prešinila nekega stražnika veleumna misel... sam si je nasadil tisti onegá na obraz, in tedaj se je dal slaboumni v svojem nagonu do posnemanja preprostiti... mirno je držal, da so ga okrasili, in fotografiranje se je izvršilo brez novega zadržka.«

Komisar Richard je nekaj časa molče stal na mestu. Nato se je s težavo vzdignil iz naslanjača in trudno zamrmral: »Pojdiva!«

Aretiranci so bili zbrani v velikem prostoru, ki so ga imenovali »soba za priče.«

Tu so morale čakati osebe, poklicane na željo obdolžencev, ki so bili prijeti zaradi majhnih prekrškov pa so hoteli kar moči hitro dokazati svoj »alibi.«

Ker je bilo v sobi le malo stolov, so skoraj vsi aretiranci stali in se, zaviti v svoje suknje, stiskali okrog žarilnikov centralne kurjave.

»V gručo so se strnili,« se je namuznil Milton, in Richard je skozi zobe zamrmral: »Da... treba jih bo razklati, kakor klado s klinom.«